

Algemene Beschouwingen 2021

Leef luuj van Beezel, Ruiver en Offebèk, collega-raodsleden, college, fractievertegenwoordigers en ambtenaeren,

Vandaag is ut de 11e van de 11e. Veur vööl inwoeners van os gemeente eine daag om 't vastelaovesseizoen in te luuje met de nuuedige kolder. 't Hoeëgtepuntj van iddere vastelaovend is ongetwiefeld de sjleuteleuverdrach waarbij traditiegetrouw de zittende macht op un ludieke wiejze de maot wird genoame.

Vandaag waerd auch ut fieës van Sinter-Merte gevierd. De heilige dae deilen mit de minderbedeilde hoeëg in 't vaandel haaj sjtaon. Allebei dees thema's zien aug van toepassing op unne daag as vandaag, waarbij binne de Algemene Besjouwinge de begruuting van kommend jaor mot waere vastgesjteld. Auch veur motte de moat nimme en de middele diej veur hubbe verdeile euver wat veur ut kommende jaor wille goan doon.

Veur hubbe ein bewoage jaor achter de ruk. Of baeter gezag: op bepaolde vlakke zitte veur der nag midde in. Om der ein paar op te neume: corona, hoeëgwater, tekorte op de WMO, mer auch projekte wie Oppe Brik en de Parklaan. Anger ongerwerpe diej os aandach nuudig blieve hubbe zien de wuningsjaarste en de miljeutransitie. Op korte, mer zeker auch op de lange termien. Ongerwerpe wao veur finansjele middele veur nuudig hubbe en waarbij veur de aafwaeging motte make: wat zien os wettelikke take en wat haaje veur gaer gehad.

Veur beginne neet veur nieks in 't Bezels plat. Want veur vroage os aaf: wie sjeit ut eigenlijk met de komborde in 't Limburgs en auch de roadsvergadering in os moodertaal. Det hadde veur toch allang gedoan kinne hubbe? Dit bietje Limburgs is neet genug.

Enfin, we waren graag in het Limburgs doorgedaan, maar daarover bestaat binnen deze raad geen consensus, ondanks een unaniem aangenomen motie.

We staan voor een grote uitdaging als gemeente Beesel om weer grip op de financiële situatie te krijgen. Ook binnen het sociaal domein. Voor ons ligt de begroting voor 2022, hiermee doet het college een voorstel hoe we een groot deel van de opgelopen tekorten terug gaan dringen in 2022. Het doet ons deugd om te zien dat het college denkt in 2023 op dit vlak al zwarte cijfers te kunnen schrijven.

Een herstelplan is gepresenteerd en ook het inkoopbeleid wordt in regionaal verband vormgegeven binnen de MGR. Dit moet bijdragen aan een gezonde financiële situatie.

Geacht college, als Beeselse Lijst hebben we al in een vroeg stadium gevraagd voor een dashboard dat inzicht geeft in de data. Het op de juiste wijze inzetten van deze data kan inzicht geven in trends en financiële gevolgen bij de keuzes die wij op uw voorstel maken. Laat nu net dat hetgeen zijn dat we te laat hebben ingezien, en heeft bijgedragen aan onze financiële situatie in de WMO. Toch blijven er risico's die we maar gedeeltelijk zelf kunnen beïnvloeden. De Beeselse Lijst is van mening dat binnen het gebudgetteerde financiële kader WMO – ruim 50% van onze begroting – eventuele tekorten moeten worden opgevangen.

De genoemde gelden uit Den Haag zijn een onzekere factor. De Beeselse Lijst wil dan ook benadrukken dat het college voor het jaar 2022 en verder niet blind moet varen op bijdragen uit Den Haag. We moeten nu realistisch gaan begroten en daar hoort de onzekerheid niet bij.

In het advies van de auditcommissie om de openeindregeling weer te installeren kunnen wij ons niet vinden. Door deze te beëindigen zijn de tekorten op de WMO zichtbaar geworden. Laat het nu juist de uitdaging aan u zijn, college, om binnen het sociaal domein de financiën zo te stroomlijnen dat we dit soort maatregelen in de toekomst niet meer nodig hebben. Zo kunnen we vanaf 2023 aan iedereen de juiste zorg aanbieden met een financieel gezond WMO-beleid, en houden we onze gemeente leefbaar voor iedereen.

Over leefbaar gesproken: leefbaarheid in de kernen is de afgelopen drie jaren meerdere keren genoemd tijdens werk-, commissie- en raadsvergaderingen. Toch lijken op dit gebied juist in kern Beesel maar moeizaam van de grond te komen. Met name op het gebied van woningbouw. Naar onze mening hebben we de afgelopen tijd als gemeente te veel geparticipeerd. We hebben weliswaar een woonvisie opgesteld, maar niet de daaruit voortvloeiende kaders gesteld als het gaat om de kern Beesel. Dit zorgt voor te veel oponthoud en besluiteloosheid om door te pakken.

Hetzelfde geldt voor het project nieuwe school. Als Beeselse Lijst hebben we de afgelopen raadsperiode meer energie dan ons lief is moeten steken in het van de grond krijgen van dit project. Dat we geen zeggenschap hebben over een aantal voorgestelde locaties is daarbij een teken aan de wand. Hoe lukt het ons toch steeds weer zaken in de verkeerde volgorde te doen?

Het huidige schoolgebouw heeft zowel een historische als een emotionele waarde voor veel inwoners van het dorp Beesel. Ook het feit dat in Beesel nog drie schoolgebouwen staan is uniek in Nederland. Het wel of niet behouden van het oude gedeelte van de school of zelfs het terugbrengen in de oorspronkelijke vorm is iets dat leeft in Beesel. Dit moet daarom worden meegenomen in de overwegingen van een herbestemming in de komende jaren.

Momenteel wordt er onderzocht of het mogelijk is om de kerk in te zetten voor een combinatie van kerkdiensten en ruimte voor cultuur en verenigingen. Dit is volgens ons een route die te lang duurt. Laten we hiervoor tijdelijk de gymzaal gebruiken aangezien de bezettingsgraad van deze onder de 14% zit! Tegelijkertijd gaan we samen met de verenigingen en de gemeenschap op zoek naar een structurele oplossing.

Ook binnen het ruimtelijk domein zijn we voor verrassingen komen te staan. We zien een tekort van circa 1,5 miljoen op twee projecten: Oppe Brik en Parklaan. Dit leert ons dat langere doorlooptijden en te hoge ambities niet altijd samengaan. Het is noodzakelijk dat we hoofdtaken scheiden van ambities. Wat hebben we nu echt nodig? Wat de Beeselse Lijst betreft hebben we op korte termijn echt een nieuwe school in Beesel met jeugd- én ouderopvang nodig. Meer kunnen we op dit moment niet betalen, maar misschien over een paar jaar wel.

We constateren namelijk dat er over een paar jaar weer ruimte in onze programmabegroting zit. Dat treft, in het jaar 2025 is het namelijk 750 jaar geleden dat Beesel voor de eerste keer werd vermeld in een geschreven document. Wij roepen het college op om dit op de agenda te zetten en plannen te gaan ontwikkelen om dit heuglijke feit de aandacht te geven die het verdient. Wij voorzien een mooi feest voor alle Beeselnaren: 750 jaar Beesel én een financieel gezonde gemeente.

Om financieel gezond te worden stelt het college onder andere voor om per 2023 te bezuinigen op de bibliotheek. Volgens de Beeselse Lijst is dit onwenselijk. De bibliotheekmedewerkers komen om in het werk. Zij zorgen ervoor dat onze inwoners meekunnen in de almaar digitaliserende samenleving. Zij zorgen voor het taalonderwijs voor niet-Nederlandstaligen in onze gemeente. Zij zorgen voor een goed en gevarieerd leesprogramma op onze scholen. U heeft nog ruim een jaar de tijd om voor deze bezuiniging van 10% op een alternatieve wijze dekking te zoeken. Ons devies is: werk slimmer, niet harder!

Daarnaast stelt het college voor om meer gelden binnen te halen via de OZB. De Beeselse Lijst lijkt zich als enige partij te realiseren dat dit niet zozeer gerealiseerd gaat worden door een hogere belasting, maar door enorme stijging van de WOZ-waardes in ons land. Dat is marktwerking die we niet kunnen tegengaan. Wel kunnen we dit verlichten. Zo is de Beeselse Lijst van mening dat het verduurzamen van huizen niet mag leiden tot een hogere OZB door een hogere WOZ-waarde. Goed gedrag moet beloond worden, en niet bestraft. Wettelijk gezien kunnen we aan deze hele OZB-methode echter niet tornen. Maar we kunnen wel creatief gaan werken met een toeslag of een soort cashback-systeem. Hiertoe hebben wij een motie voorbereid.

Op deze manier maken we het verduurzamen van huizen aantrekkelijker en kunnen we vaart blijven maken op dit gebied. Dat is hard nodig, aangezien we door een duurzaamheidsonderzoek het afgelopen jaar flink vertraging hebben opgelopen. Dat die vertraging onnodig was wist de Beeselse Lijst als enige fractie tijdens de Algemene Beschouwingen van vorig jaar al. Wij roepen de portefeuillehouder op om nu op te schalen op het duurzaamheidsvlak, en dan zeker op het gebied van grootschalige opwek. Er is al te veel tijd verloren!

Actie zien we gelukkig wel op de speelgelegenheden in onze gemeente: deze worden goed gebruikt. Mede daarom staat er nog een aangehouden motie van ons over multifunctionele speelgelegenheden. Dit zijn waardevolle plekken waar verschillende doelgroepen elkaar ontmoeten. Wij roepen het college op om alle speelgelegenheden en locaties in onze gemeente te onderzoeken en met een rapport te komen met betrekking tot de staat van deze gelegenheden. Veiligheid, onderhoudsstatus en multifunctionaliteit zijn zaken die we minimaal terug willen zien in de rapportage van dit onderzoek. Graag grijpen wij dit moment ook aan om aandacht te vragen voor het

groen in de omgeving van deze speelgelegenheden en op rustplekken. Zo kunnen de groene ruimtes sportief, veilig en recreatief benut worden door alle gebruikers.

Sport en recreatie zien we ook veel op en aan de Hovergelei. Deze verbindingsweg hebben we enkele jaren geleden voorzien van verlichting, maar helaas nog maar weinig groen. Er is echter een prangender vraag: welke gevolgen gaat elektrificatie en verdubbeling van de Maaslijn hebben voor deze overgang? We hopen weinig, want deze weg is de verbinding tussen De Lommerbergen en het Drakenrijk. Het zou zonde én kapitaalvernietiging zijn als deze overgang en verbindingsweg verloren zou gaan. De Beeselse Lijst roept het college op om hier aandacht voor te hebben.

Ook graag aandacht voor onze begraafplaatsen. Wij hebben op onze begraafplaatsen nogal wat graven met karakteristieke herdenkingstekens. De Beeselse Lijst vindt het tijd om deze in kaart te brengen en te digitaliseren. Dit is het minimale wat we kunnen doen om dit funerair erfgoed voor het nageslacht te bewaren.

Daarnaast hebben we opgevangen dat een aantal van onze inwoners moeite heeft met het betalen van de vastgelegde periodes van de grafrechten. De Beeselse Lijst wil dat er een mogelijkheid komt om bij verlenging de grafrechten ook per jaar te kunnen betalen. Op deze manier kunnen de nabestaanden het graf van hun dierbare overledenen behouden en onderhouden. Hierdoor ontstaat er een mooier geheel op onze begraafplaatsen.

We zouden ook graag zien dat onze bedrijventerreinen een mooier geheel gaan vormen. Als Beeselse Lijst hebben we de ingang van Reuver vanuit de rotonde met de klok naar het centrum meermaals benoemd. Gelukkig zijn er eindelijk ontwikkelingen rondom het MTC-pand. En dat op voorspraak van de Beeselse Lijst. Maar we kunnen nu niet stil gaan zitten! We moeten doorpakken met het verder ontwikkelen van de bedrijventerreinen. Dit kan door het herplaatsen van bedrijven en het doorontwikkelen van het industrieterrein langs het spoor richting Swalmen.

Het onttrekken van het MTC-pand, in combinatie met het detailhandelsbeleid, zorgt voor een enorme daling in het aantal vierkante meters verkoopvloeroppervlak. We zijn dan ook verheugd dat er grote stappen zijn gemaakt om ons centrum weer aantrekkelijk te maken voor horeca, ondernemers, inwoners, maar ook toeristen. In de aanloop naar dit project zijn er een aantal onderzoeken uitgevoerd. Hieruit bleek dat zowel subjectieve als objectieve verkeersveiligheid een onderwerp is dat onze inwoners bezighoudt. Naast deze onderzoeken komt dit onderwerp ook vaak ter sprake in gesprekken die wij voeren met inwoners. Knelpunten die wij zien zijn onder andere:

- De Rijksweg
- De Mariastraat
- De Kerkstraat
- De Burgemeester Janssenstraat

Maar denk hierbij ook vooral aan de verkeersveiligheid van de kinderen van het Grescollege als ze naar school fietsen of naar sporthal De Schans. Dat deze gevoelens niet alleen maar subjectief zijn, hoeven wij niet te onderstrepen. Wij roepen het college op om actief middelen vrij te maken om deze routes veiliger te maken. Wij willen realisaties zien in 2022.

Behalve de eerder genoemde herbestemming van het MTC-pand heeft de Beeselse Lijst het afgelopen jaar nog veel meer verwezenlijkt. Denk aan een veilig en goed verlicht fietspad tussen Beesel en Reuver, maar ook tussen Beesel en Swalmen. Maar bovenal zijn we blij met de invoering van het voorstel van de Beeselse Lijst om de 4^e "W" in te voeren: wat als we het **niet** doen? Dit heeft ons het afgelopen jaar meermaals wakker geschud.

Zoals u hoort zijn er het afgelopen jaar meerdere moties en amendementen ingebracht en aangenomen. Stuk voor stuk goede initiatieven. Maar hoe houden we als raad de vinger aan de pols? Om de raad te helpen heeft de fractie van de Beeselse Lijst een motie voorbereid waarin we oproepen tot het toevoegen van een lijst met openstaande moties bij de behandeling van de gemeentelijke begrotingscyclus. Op deze wijze krijgen we als raad een overzichtelijk geheel en kunnen we zelf bepalen wanneer iets is afgehandeld of wanneer er gas bijgegeven moet worden. Ook kunnen onze burgers zo eenvoudig zien wat er nog uitgevoerd dient te worden.

Tot zover onze eerste termijn.